

Warszawa, dnia 29 marca 2018 r.

Sekretarz Stanu

DWOiP-I-053-3/18

Dot.: nr ZSS.422.3.2018.SK

Pan

Marek Michałak

Rzecznik

Praw Dziecka

W nawiązaniu do pisma Pana Rzecznika z dnia 12 lutego 2018 roku, nr ZSS.422.3.2018.SK, w sprawie konieczności wzmocnienia realizacji praw dziecka, w kontekście widzeń dzieci z rodzicami osadzonymi w zakładach karnych i aresztach śledczych, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Stosownie do polecenia Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 31 lipca 2014 roku jednostki organizacyjne Służby Więziennej zostały zobowiązane do podjęcia odpowiednich rozwiązań organizacyjnych umożliwiających udzielanie widzeń w pierwszej kolejności kobietom w zaawansowanej ciąży, osobom dorosłym będącym rodzicami lub opiekunami prawnymi z dziećmi do lat 3, niepełnosprawnym ze znaczną dysfunkcją ruchu oraz osobom powyżej 75 roku życia.

Informacje o osobach uprzywilejowanych przyjmowanych w pierwszej kolejności w trakcie realizacji widzeń znajdują się w miejscach, gdzie przyjmowane

są zgłoszenia od osób odwiedzających oraz na stronach internetowych zakładów karnych i aresztów śledczych.

Należy jednak zauważyć, że procedury w zakresie bezpieczeństwa oraz ilość udzielanych widzeń mogą spowodować, że osoba zgłaszająca się na widzenie z dzieckiem lub inna, o której mowa wyżej, nie zawsze zostanie wpuszczona na teren jednostki bezpośrednio po przybyciu. O konieczności oczekiwania na widzenie decyduje wiele czynników m.in.: ograniczona ilość miejsc w salach widzeń, kolejność zgłoszeń, a także względy bezpieczeństwa.

Ograniczona ilość miejsc w salach widzeń skutkuje tym, iż w jednej turze może uczestniczyć określona liczba osób odwiedzających. Może więc zdarzyć się sytuacja, że osoba z dzieckiem zgłaszająca się na widzenie będzie musiała poczekać.

W odniesieniu zaś do kolejności zgłoszeń może wystąpić przypadek, że ilość osób z dziećmi lub osób wskazanych wyżej, może przekraczać ilość widzeń, które mogą być udzielone w jednym czasie.

Z kolei w zakresie względów bezpieczeństwa może wystąpić sytuacja, że widzenie nie może być zrealizowane bezpośrednio po zgłoszeniu. Wpływa na to przede wszystkim status osoby odwiedzanej np. zastosowanie tymczasowego aresztu oraz konieczność izolacji osób wskazanych przez organy procesowe oraz sytuacja, która może mieć miejsce w danej chwili w jednostce organizacyjnej, np. wstrzymanie ruchu ze względów bezpieczeństwa.

Odnosząc się natomiast do poruszonej przez Pana Rzecznika kwestii: „zapisów na konkretną godzinę” należy stwierdzić, że w jednostkach penitencjarnych Służby Więziennej nie obowiązuje system zapisów na widzenia. O kolejności realizacji widzeń decyduje kolejność zgłoszeń, z uwzględnieniem zasad, o których była mowa wyżej. W niektórych jednostkach wprowadzono możliwość zgłoszenia telefonicznego chęci udziału w widzeniu. Rozwiązania te nie gwarantują jednak, ze względu na sytuacje opisane wyżej, że osoba zapisująca się na daną godzinę faktycznie w tym czasie będzie mogła skorzystać z widzenia.

Należy również zwrócić uwagę na występujące w praktyce sytuacje rezygnowania przez osoby odwiedzające z możliwości korzystania z widzenia w pierwszej kolejności. Przyczyną takiego stanu rzeczy są konflikty występujące w grupie osób oczekujących na widzenie. Zdarzają się bowiem przypadki niezadowolenia osób oczekujących na widzenie względem uprzywilejowanych do wcześniejszego wejścia. Osoba z dzieckiem chcąc skorzystać z uprawnienia do wejścia poza kolejnością, słyszy uwagi od osób oczekujących na widzenie, które swoje dzieci pozostawiły w domu pod opieką osób trzecich i zależy im na sprawnym zrealizowaniu widzenia i przejęciu opieki nad potomstwem. Na takie sytuacje Służba Więzienna nie ma żadnego wpływu.

Pragnę nadto podkreślić, iż mając na względzie potrzeby rozwojowe dzieci odwiedzających rodziców i bliskich pozbawionych wolności na terenie jednostek penitencjarnych Służba Więzienna w ramach *Projektu Nr 1: „Realizacja szkoleń podnoszących kompetencje społeczno-zawodowe więźniów oraz stworzenie warunków ułatwiających podtrzymywanie więzi rodzinnych w celu zwiększenia efektywności ich powrotu do społeczeństwa po zakończeniu odbywania kary*”, realizowanego ze środków przyznanych Służbie Więziennej na podstawie Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014, dostosowała 156 sal i pokoi widzeń do kontaktów więźniów będących rodzicami z ich dziećmi. W ramach tego projektu w latach 2013 - 2016 utworzono 182 kąciki zabaw dla dzieci wyposażone w dziecięce meble, zabawki, pomoce dydaktyczne. Wydatkowano na ten cel kwotę 589.974,22 zł.

W 2017 roku powstały kolejne 3 kąciki przeznaczone do zabaw z dziećmi w Zakładzie Karnym Nr 1 w Grudziądzu, w Oddziale Zewnętrznym w Ciągowicach (oddział Zakładu Karnego w Wojkowicach) i w Zakładzie Karnym w Trzebini oraz 1 pokój do udzielania widzeń bez osoby dozorującej mogący służyć widzeniom rodzinnym w Areszcie Śledczym w Nisku.

Łącznie we wszystkich jednostkach penitencjarnych na dzień 21 lutego 2018 roku funkcjonowało 215 kącików dla dzieci wyposażonych w zabawki i pomoce

edukacyjne odpowiednie dla ich wieku i 182 pomieszczenia przeznaczone do udzielania widzeń bez dozoru.

Służba Więzienna w ramach środków własnych, a także we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi organizacjami stara się sukcesywnie uzupełniać i wymieniać wyeksploatowane elementy wyposażenia kąpoków dla dzieci.

Reasumując należy stwierdzić, że więziennictwo podejmuje szereg czynności w kierunku poprawiania komfortu oraz warunków widzeń dzieci z rodzicami przebywającymi w jednostkach penitencjarnych. Swe działania musi jednak dostosowywać do specyfiki miejsca i kierować się koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa zarówno osadzonemu, jak i osobom odwiedzającym.

SEKRETARZ STANU
w Ministerstwie Sprawiedliwości

Patryk Jaki